

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Lüderi Menckenii, IC. Facult. Iurid. Lipsiensis Ordinarii
Tractatio Synoptica Institutionum Iuris Iustinianearum
Theoretico-Practica**

Mencke, Lüder

Lipsiae, MDCCXXXV

VD18 11839880

Tit. III. De Jure Personarum.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18253

Rerum Externarum: 3. Modi, per actiones. §.
XII. f. b. l. 1. ff. d. Stat. hom.

§. 12. I. h.

TIT. III.

De Jure Personarum.

Prima divisio personarum ex jure Gentium.

Summa itaque divisio de Jure personarum hæc *Ex Caj.*
est: quod omnes homines aut *liberi sunt*, aut *l. 3. ff. d.*
servi. *Stat. hom.*

Definitio libertatis.

1. Et *libertas* quidem (ex qua etiam *liberi* vocan- *Ex Flo-*
tur) est *naturalis facultas ejus*, quod *cuique* *facere li-* *rent. l. 4.*
bet, nisi si *quid vi aut Jure* prohibetur. *ff. d. Stat.*
hom.

Definitio servitutis.

2. *Servitus* autem est *constitutio Juris gentium*, qua
quis dominio alieno contra naturam subjicitur.

Servi & Mancipii Etymologia.

3. *Servi* autem ex eo appellati sunt, quod *Impe-*
ratores captivos vendere, ac per hoc *servare*, nec
occidere solent: qui etiam *mancipia* dicti sunt, eo,
quod ab *hostibus* manu capiuntur.

Quibus modis servi constituuntur.

4. *Servi* autem aut *nascuntur*, aut *fiunt*; *nascun-* *Ex Mar-*
tur ex *ancillis nostris*: *fiunt* aut *Jure gentium*, id *cian. l. 5.*
est, ex *captivitate*: aut *Jure civili*, cum *liber ho-* *ff. d. Stat.*
mo, major *viginti annis*, ad *pretium* *participan-*
dum sese *venundari* passus est. *hom.*

De divisione in servos & liberos.

5. In *servorum* *condicione* nulla est *differentia*:
in *liberis* autem *multæ*. Aut enim sunt *ingenui*,
aut *libertini*.

B 5

I. Jus

I.

JUS Personarum est facultas hominibus ex civili sua conditione competens. Descendit ex Statu hominum s. Conditione hominum in Civili Societate viventium, secundum quam iis Jus redditur. Qui est vel Libertatis, quæ Juris Gentium facit participem; l. 3. l. 4. §. 1 ff. d. Stat. hom. Civitatis, quæ Jura Civis tribuit; l. 9. l. 18. §. 1. ff. de mun. & hon. Familiae, ex qua quis est vel Pater vel Filius familias, a. l. 4. ff. d. his qui sui vel al. jur. j. l. f. ff. d. cap. min.

- II. Divisio generalissima hominum est in
- Pr. I. h. Liberos & Servos. P. R. J. h. Liberi** gaudent Libertate, quæ est Naturalis Facultas ejus, quod cuique facere libet, nisi si quid vi (v. l. 23. §. f. ff. d. acquir. vel amitt. poss.) aut Jure (v. l. 15. ff. d. condit. Inst. (a) l. 185. ff. d. R. J. (b) prohibetur. §. I. J. h. b. Servi sunt in Servitute; Servitus autem est Constitutio Juris Gentium, qua quis Dominio alieno contra naturam (i. e. primum Naturalem Statum. l. 4. ff. d. J. & J. pr. J. d. libert.) subicitur. §. II. J. h. b. Servi appellantur a servando, & Mancipia, eo quod ab hostibus manu capiuntur. §. III. J. h. b.

III. Servi constituuntur vel Nativitate, ex Ancillis §. IV. J. h. e. g. Turcicis apud nos; vel Facto, §. 4. I. h. & quidem 1.) Jure Gentium Captivitate. d. §. IV.

(a) Quæ facta lædunt pietatem, existimationem, verecundiam & generaliter contra bonos mores sunt, nec facere nos posse credendum est. l. 15. ff. d. cond. Inst.

(b) Impossibile nulla obligatio est. l. 185. ff. d. R. J.

Inter

Inter Christianos *hodie* Jus saltem detinendi & custodiendi hostem captivum conceditur, usque dum liberetur præsciente Belli Duce, Neuterbestall. d. A. 1570. §. 95. vel permutatione, vel lytro, vulgo Ranzion, promisso solutove: j. d. Neuterbestall. §. 94. Infideles autem, e. g. Turcæ, eos, quos bello ex nostris capiunt, in servilem conditionem detrudunt, R. F. d. A. 1542. §. ii. quem juris rigorem adversus illos retorquemus. a. L. i. ff. quod quisque jur. in alt. (c) 2.) Jure Civili, cum liber homo major 20. annis se conditionem hanc ignoranti l. 7. §. 2. f. ff. d. lib. caus. passus est venundari, & de pretio participavit. §. IV. F. b. j. l. i. ff. quib. ad lib. procl. non licet. Hodie per Conventionem constitui queunt: 1.) Homines proprii, Leibeigene. a Deut. c. 15. v. 12. l. f. C. de transact. illi tamen liberi sunt, licet glebæ adscripti pro prædii accessionibus habeantur. l. 7. C. d. agric. & Cens. vid. Ordin. Super. Lus. wegen der Unterthanen und deren Kinder, d. A. 1652. art. 1. 2.) Rustici ad Operas, Frohnen Dienste, obligati. j. Dec. l. 33. Huc referri queunt etiam Tuguriola Nobilium similiumve personarum ruri inhabitantes.

IV. Servi differentiam recipiunt quoad Officium, l. 15. §. 1. ff. de Usufr. non Statum §. V. §. 5. l. h. F. b.

(c) Quod quisque juris in alterum statuit, eodem & ipse uti debet. L. 1. ff. quod quisque jur. in alter. stat.

TIT.

TIT. IV.

De Ingenuis.

INGENUUS est is, qui statim, ut natus est, liber est: sive ex duobus ingenuis matrimonio editus est, sive ex libertinis duobus, sive ex altero ingenuo. Sed & si quis ex matre nascitur libera, patre vero seruo, ingenuus nihilominus nascitur, quemadmodum qui ex matre libera, & incerto patre natus est, quoniam vulgo conceptus est. Sufficit autem liberam fuisse matrem eo tempore, quo nascitur, licet ancilla conceperit. Et e contrario, si libera conceperit, deinde ancilla facta pariat, placuit, eum, qui nascitur, liberum nasci: quia non debet calamitas matris ei nocere, qui in ventre est. Ex his illud quaesitum est, si ancilla prægnans manumissa sit, deinde ancilla postea facta pepererit, liberum, an servum pariat? Et Marcianus probat, liberum nasci. Sufficit enim ei, qui in utero est, liberam matrem vel medio tempore habuisse, ut liber nascatur. Quod & verum est.

Ex Marcian. l. 5. ff. d. Stat. homin.

De servitute & manumissione putativa s. facti.

I. Cum autem ingenuus aliquis natus sit, non officit ei in servitute fuisse, & postea manumissum esse: sæpissime enim constitutum est, natalibus non officere manumissionem.

I.

Homines Liberi dividuntur in *Ingenuos*, & *Libertinos*. Ingenui dicuntur, qui statim, ut nati, sunt Liberi, sive nascantur ex utroque Parente Libero s. ex Matre saltem Libera, Pr. I. h. ejus enim statum sequuntur. Pr. J. h. (a) j. L.

(a) Non debet calamitas Matris ei nocere, qui in ventre est. Pr. J. d. Ingen.

19. ff.